

minna

Suomalainen Naisliitto ry 1/2026

YHDESSÄ TASA-ARVON ASIALLA

NAISTEN ÄÄNI 2.0
- KEHITTÄMISTYÖ ETENEE s. 2

NAISMUSEO SUOMEEN s. 6

JUMPPATYTÖT
- VAUHTIA, MUISTOJA JA TUNTEITA s. 12

NAISTENPÄIVÄN MARSSI 8.3.2026 KERÄSI
TUHANSIA NAISIA

NAISTEN ÄÄNI 2.0 KEHITTÄMISTYÖ ETENEE

Hanke tukee naisten elämäntarinoiden kartuttamista Naisten Ääni -tietokantaan

TEKSTI: TIINA Tervaskanto-Mäentausta, Kirsti Ojala ja Pirkko Pietiläinen · KUVA: KIRSTI OJALA

Suomalaisen Naisliiton Oulun osaston hanke *Naisten ääni 2.0* käynnistettiin lokakuussa 2025 yhdistyksen järjestämässä kansalaisvaikuttamisen tilaisuudessa. Euroopan kulttuuripääkaupunkivuosi Oulu2026 käynnistyi virallisesti avajaisfestareilla 16-18.1.2026. Olimme esittelemässä toimintaamme ja hankettamme avajaisten järjestötreffeillä.

Naisten Ääni 2.0 -hanke etenee suunnitelman mukaisesti. Hankkeen tarkoituksena on päivittää tapoja, joilla innostetaan ja tuetaan naisten elämäntarinoiden kartuttamista Naisten Ääni -tietokantaan. Painopisteenä on saada kertomuksia erityisesti itsenäisyyden ajan eri ikäluokkien naisista.

Kirjoittamisen kynnystä madalletaan myös siten, että koko elämäkerran sijaan voi kohteena olla naiselle tärkeä ja merkityksellinen osa elämää, josta nainen itse on halukas kertomaan. Etenkin nuorten naisten kirjoituksia tai heistä kirjoitettuja tekstejä uskotaan näin saatavan enemmän. Aihe voi olla esim. harrastus-, perhe-, työelämä- tai opiskelupainotteinen.

Edelleen jokainen voi itse aikaisempien ohjeiden mukaan kirjoittaa oman tarinansa. Uutena tapana tavoitteisiimme pääsemiseksi voidaan käyttää monipuolisesti tekoälyä helpottamaan ja nopeuttamaan kirjoitusprosessia sekä madaltavan kynnystä elämäntarinan kertomiseksi. Olemme kehittäneet ja esites-

Oulu 26 Järjestötreffeillä esiteltiin Suomalaisen Naisliiton toimintaa sekä Naisten Ääntä. Kiinnostuneissa oli myös nuoria naisia. Kuvassa Tiina Tervaskanto-Mäentausta ja Anneli Vuoti.

tanneet haastattelumallin, jossa on esimerkiksi seuraavat vaiheet:

- N. 15 minuuttia kestävä live-/puhelinhaastattelu, joka tallennetaan kännykälle.
- Nauhoite puretaan tekoälyllä esim. Wordiin Sanele-toiminnolla.
- Näin saatu tekstin raakavedos tarkistetaan, oikoluetaan ja annetaan haastateltavan kommentoitavaksi.

Kirjoituksiin liittyville kuville on Naisten Ääni -tietokannassa varattu

kolme paikkaa. Niissäkin voisi olla muitakin kuin itse kohdehenkilöstä otettuja valokuvia. Kuvat voisivat olla harrastuksien liittyviä tuotoksia, karttoja, maisemia tai vaikkapa lemmikin kuvia.

[Katso ensimmäinen testiesimerkki tietokannasta](#)

Yksi tapa innostaa uusia kirjoittajia on projektissa luotu uusi tietoisuuden kokonaisuus. Oulu2026 -tapahtumana näitä tietoisuuksia järjestetään Oulun lisäksi Kemissä ja Kajaanissa.

MIKÄ NAISTEN ÄÄNI?

Naisten Ääni on Suomalaisen Naisliiton hanke, joka kerää ja julkaisee pienen elämäkertoja suomalaisista naisista naistenaani.fi-verkkosivustolle. Hankkeella on useita yhteistyökumppaneita.

Naisten tekemisiä on kirjattu yhteiseen muistiin ällistytävän niukasti. Naisten vaikutuksesta suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin tiedetään aivan liian vähän. Suomalainen Naisliitto haluaa luoda mittavan aineiston naisista, jotka ovat eri tavoin vaikuttaneet lähipiirissä ja laajemmassa piirissä tai joiden toiminnalla on ollut merkitystä itsenäisessä Suomessa. Naisten Ääni -tietokanta oli osa Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlinta vuonna 2017. Aineistonkeruu jatkuu edelleen aktiivisesti. Tietokantaan on tähän mennessä kertynyt jo yli 1300 elämäkertaa ja kolmisentuhatta valokuvaa.

Naisten Äänen uudistetut verkkosivut avattiin julkaisun 10-vuotisjuhlun kunniaksi elokuussa 2025. Tutustu!

Tietoiskuja varten on tuotettu kirjan parista kymmenestä nykyisin jo Naisten Äänessä olevasta naisesta. Kirjan on hiottu tekoälyllä houkuttelevaksi ja helppolukuisesti sisältäen sekä tekstiä että kuvia. Kirjasta tulee painettu ja myös digimuotoinen. Lisäksi tilaisuuksiin kutsutaan keskustelemaan paikkakunnilta pari kolme vaikuttajanaista, joista ei vielä ole kirjoitusta Naisten äänessä. Ensimmäinen tapahtuma pidetään Oulussa Minna Canthin päivänä 19.3.2026 keskuskirjasto Saaren Laiturilla klo 17–19.00.

Olemme käyttäneet media- ja tekoälyasiantuntijuutta tukena kehittämistyössä. Suomalainen Naisliitto on tukenut projektiamme sekä v. 2025 että v. 2026 rahoituksella. Projektin tulokset tulevat olemaan kaikkien Naisliiton yhdistysten / jäsenten hyödynnettävissä. Voimme myös perehdyttää kiinnostuneita uusien menetelmien käytössä, kun saamme toiminnat testatuiksi ja viimeistellyiksi.

NAISTEN OULU

Oululaista kaupunkihistoriaa naisten näkökulmasta

TEKSTI: TIINA Tervaskanto-Mäentausta

Pohjois-Suomen Historiallinen Yhdistys (PSHY) täyttää tänä vuonna 50 vuotta. Yhdistys juhlistaa merkkivuottaan julkaisemalla historia-aiheisen tietoteoksen ”*Naisten Oulu*” Studia Historica Septentrionalia -sarjassaan.

Suomalaisen Naisliiton Oulun Osasto osallistui juhla- ja muistokirjasta kerättävään tabula gratulatoriaan eli onnittelijalistaan ja oli samalla tukemassa kirjan julkaisemista.

Yksi kokoomateoksen kirjoittajista ja myös toinen kirjan toimittajista on Oulun yliopiston tutkija FT **Riikka Isoaho-Nousiainen**. Hänen oma tutkimuksensa kohdistuu varhaismodernin ja modernin ajan historiasta erityisesti nais- ja sukupuolihistoriaan. Hän kertoo historia julkaisusta seuraavaa:

– *Naisten Oulu. Pohjoisen kaupungin historiaa* -tietoteoksessa oululainen kaupunkihistoria kerrotaan uudelleen naisten toimijuuden ja arjen kautta. Kirjassa tutustutaan eri aikakausien vaikuttajiin: yrittäjiin, sivistyksen edistäjiin, yhteiskunnallisiin toimijoihin ja myös naisiin, joiden tarinat ovat jääneet unohduksiin. Kirjan toimittavat professori Tiina Kinnunen ja FT Riikka Isoaho-Nousiainen, ja kirjoittajina ovat edellisten lisäksi Heini Hakosalo, Tytti Isohookana-Asunmaa, Seija Jalagin, Marianne Junila, Aila Knihtilä, Ritva Kylli, Matti Mäntylä, Hanna-Leena Määttä, Matti Salo ja Roosa Tyni.

Naisten Oulun kaikille avoin luentosarja on osa Oulun yliopiston 2026 vuoden kulttuuriohjelmasta ja se järjestetään

yhteistyössä Oulun kaupungin kirjaston kanssa. Luennot pidetään 10.3. – 19.5.2026 tiistaisin klo 18 keskustakirjasto Saareassa.

Riikka Isoaho-Nousiainen väitöskirjaan, joka kertoo oululaisen kaupparvarin vaimon Jeanette Snellmanin elämästä 1800-luvun Oulussa, voi tutustua oheisten linkkien kautta:

[OuluREPO](#)
[Yle Areena](#)

Oulu2026
Euroopan
kulttuuri-
pääkaupunki

TEHTY TYÖ NÄKYVÄKSI

Kootessani Suomalaisen Naisliiton vuosikertomusta 2025 huomaan taas suureksi ilokseni, kuinka paljon olemme saaneet yhdessä aikaan! Nimenomaan yhdessä tehty työ tulee vuosikertomuksessa näkyväksi!

Naisliitolla on seitsemän toimikuntaa tai työryhmää ja sen lisäksi vielä muutama näihin liittyvä erillinen hanke. Vuosikertomuksen sisältö syntyy toimikuntien ja työryhmien kirjauksista menneen vuoden toiminnasta, jotka minä puheenjohtajana työstän yhteen.

Vuosikertomus saa minusta olla runsas ja monipolvinen, vaikka jotkut suosivatkin lyhyttä ja ytimekästä esitysmuotoa. Vuosikertomus on tärkeä dokumentti, sillä se kuvaa, mitä olemme vuoden aikana yhdessä saaneet aikaan. Miten muuten ja kaisimme eri ryhmissä tehtyä työtä koko jäsenistön tietoon?

NAISTEN ÄÄNI
10 VUOTTA

Vuonna 2025 Naisten Ääni -pienoiselämäkertastuvostomme täytti 10 vuotta. Sitä juhlittiin kevätkokouksen yhteydessä huhtikuussa Helsingissä. Lisäksi Oulun osasto käynnisti Naisten Ääni 2.0. -hankkeen, joka tekee tunnetuksi ja uudistaa tietokannan esittelyä. Oulun lisäksi hankkeessa on mukana Naisliiton Tornion yhdistys ja siihen liittyviä tapahtumia

KUVA: ANNE KURKI

toteutetaan vuoden 2026 aikana lisäksi Kemissä ja Kajaanissa.

MIKÄ NAISMUSEO – EIHÄN
MIEHILLÄKÄÄN OLE MUSEOTA!

Keskeisenä ulospäin suuntautuneena hankkeena Naisliitto käynnisti vuonna 2025 Naismuseo -kärkihankkeen, jossa tarkoituksena on tehdä näkyväksi naisten tekemä työ historiasta nykyaikaan. Hanke on edennyt aktiivisesti vuoden 2026 alussa ja kahdenkymmen tahon kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta idea on osoittautunut tarpeelliseksi. Tarvitaan tila/paikka, jossa havainnollistetaan, miten naisten mahdollisuudet osallistua ovat ajan mittaan toteutuneet. Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät oikeudet eivät ole itsestäänselvyksiä, vaan niiden eteen on tehty ja on tehtävä edelleen työtä, ettei tasa-arvon takapakki etene. Tarvitaan ”paikka”, joka tarjoaa näkymättömille naistarinnoille ja saavutuksille näkyvyyttä.

Huhtikuun seminaarissamme syvennämme tätä ideaa ja haastamme mukaan naisjärjestöt ja muut tahot

miettimään kanssamme, mitkä ovat seuraavat konkreettiset askeleet tavoitteen konkretisoimiseksi. Tervetuloa mukaan seminaariin 24.4.2026!

[Tutustu seminaariin](#)

NAISTENPÄIVÄN MARSSI
VOIMAANNUTTAA

Minna-verkkolehden ilmestyessä olemme koonneet voimamme ja marssineet nyt toisen kerran Naistenpäivänä. Tällä kertaa marssijoita oli lähtenyt sankoin joukoin liikkeelle sekä Helsingissä että Oulussa. Yhteen kokoontuminen on tärkeää, että jaksamme taas arjen aherruksessa! On valtavan voimaannuttava kokemus marssia tuhansien muiden kanssa ja huutaa yhdessä:

RAKKAUDELLE JA RAIVOLLA
KAIKKIIEN NAISTEN PUOLELLA!

HELSINGISSÄ 19.3.2026

NUPPU ROUHIAINEN
*Suomalainen Naisliitto
puheenjohtaja*

Naisten Ääni 2.0
kehittämistyö etenee 2

Naisten Oulu..... 3

Puheenjohtaja
Nuppu Rouhiainen:
Tehty työ näkyväksi 4

Yhteistyöllä lisävoimaa
Naistenkartanon kanssa 5

Naismuseo Suomeen 6

Køn-museo Tanskan malliin ... 7

Vilkemaa-päivä Helsingissä... 8

Valokuvaaja Heli Kolho kuvaa
enkelin siiven hipaisuja 10

Naisex-messuilla
Salossa 11

Järjestötreffit Oulu2026
avajaisfestareilla..... 11

Säkenöivä JUMPPATYTÖT –
vauhtia, muistoja ja tunteita .. 12

Pirkko Keskinen – aikaansa
seuraava aktiivinen nainen ... 14

Aineen taidemuseon johtaja
Virpi Kanninen:
”Taide on ihmisiä varten” 16

Leena Salmensaari – naispappi
ja naisasianainen 18

Kuulumisia Suomalaisen
Naisliiton jäsenyhdistyksistä. 20

Suomalaisen Naisliiton
kevätseminaari ja liiton
kevätkokous. 24

Kuvatervehdys Naisten päivän
marssilta 8.3.2026 Helsingissä
ja Oulussa..... 24

Suomalainen
Naisliitto
Yhdessä
tasa-arvon asialla

YHTEISTYÖLLÄ LISÄVOIMAA NAISTENKARTANON KANSSA

Naistenkartanon tavoitteena on vahvistaa naisten arkipäivän hallinnan tunnetta sekä tukea naisia positiivisen muutoksen toteuttamisessa. Toimintamuotoja ovat muun muassa erilaiset vertaistukiryhmät, OlenNaiset-itsetuntemusryhmät ja kaikille avoimet virtuaaliset, eri teemoihin pohjautuvat tapahtumat.

TEKSTI: NUPPU ROUHIAINEN

LIIKKEELLE
JÄSENILLASTA

Suomalaisen Naisliiton Helsingin yhdistyksen jäsenillassa syksyllä 2024 Naistenkartanon naiset kävivät esittelemässä toimintaansa toiminnanjohtaja **Anna Vuorion** johdolla.

Vuoden 2025 alussa kokoonnuimme Aurorankadun toimistotilaan miettimään, millaista konkreettista yhteistyötä voisimme keskenämme tehdä. Mukana olivat toiminnanjohtaja Anna Vuorio, järjestökoordinaattori **Jonna Kautto** ja asiakaskoordinaattori **Tuutikki Ijäs**. Heti löytyi muutama konkreettinen asia eli viestintäyhteistyö sekä Naiserityisen työn verkosto, jossa mukana nelisenkymmentä järjestötahoa. Liityin itse mukaan tuohon verkostoon.

VIHDON KONKREETTISTA
ETENEMISTÄ

Tämän vuoden tammikuussa minua lähestyi Supernovat-ryhmätoiminnan päällikkö **Amanda Johansson** tarjoten yhteistyötä. Supernovat tukee toiminnallaan rikos- ja/tai päihdetaustaisia tai asunnottomuutta kokeneita naisia. Yhteistyötarjous liittyi Naistenpäivän etkot -paneeliin, ”*Taasko jotain feministipaskaa, vol. 2*”. Helsingin yhdistyksen hallitus näytti vihreää valoa ja päätimme kustantaa tapahtuman tilavuokran yhdessä Suomen Naisiyhdistyksen kanssa.

Naistenpäivän etkot -paneelikeskustelu järjestettiin 6.3.2026 Soste ry:n tiloissa Helsingissä ja sitä saattoi seurata myös virtuaalisena verkossa. Paneelissa keskusteltiin naiseuteen ja

naiseuden moninaisuuteen liittyvistä kysymyksistä. Ydinkysymyksiä olivat: Naiseus tässä ajassa. Kuka naiseuden määrittelee ja miten trendit, media ja kulttuuri vaikuttavat tähän? Miten sisäistetty naisviha syntyy – ja miten sitä voi tunnistaa ja purkaa? Miksi toisen naisen valinnat voivat herättää meissä ärtymystä, arvostelua tai epävarmuutta? Miten lisätä naisten välistä solidaarisuutta? Aloituspuheenvuoron piti presidentti **Tarja Halonen** ja paneeliin osallistivat **Katriina Hiippavuori** (kunta- ja hyvinvointialuepäättäjä), **Anni Täckman** (Rusetti ry:n järjestöpäällikkö), **Tanja von Knorring** (Trans-feminiinit ry:n toiminnanjohtaja), **Jaana Hirsikangas** (UN Women Suomen toiminnanjohtaja) ja **Saara Särmä** (Tampereen yliopiston politiikan tutkija). Loppupuheenvuoron käytti kansanedustaja **Bella Forsgrén**. Paneelin fasilitaattorina toimi Suomen NNKY-liiton pääsihteeri **Annina Laaksonen**.

Helsingin yhdistys järjesti marraskuussa 2025 ideariihiristeilyn. Työskentelyssä nousi paljon erilaisia ideoita yhdistyksen tulevaan toimintaan. Yhtenä kiinnostuksen kohteena olivat omaan hyvinvointiin, yhteisöllisyyteen ja terveyteen liittyvät teemat. Tämän innoittamana jatkoin jo aiemmin Naistenkartanon asiakaskoordinaattorin kanssa käytyä keskustelua näihin teemoihin suunnatuista ryhmätapaamisista. Jos kaikki etenee suunnitellusti ja löytyy sopiva ryhmä, niin saamme käynnistettyä syksyllä 2026 yhteistyössä Naistenkartanon kanssa Itsemyötätuntoon liittyvän ryhmätyöskentelyn.

naistenkartano.com

minna 1/2026

SUOMALAISEN NAISLIITON
JÄSENLEHTI

PÄÄTOIMITTAJA
Kirsi Sand

TOIMITUSNEUVOSTO

Kukka Lehmusvirta (pj.),
Pirkko Pietiläinen Nuppu
Rouhiainen Leena Rönkkö

Minna julkaistaan verkossa
Minna Canthin päivänä
19.3.2026 osoitteessa
suomalainennaisliitto.fi

JULKAISIJA

Suomalainen Naisliitto ry
Aurorankatu 17 A 11
00100 Helsinki

toimisto@
suomalainennaisliitto
suomalainennaisliitto.fi

TOIMITUS

Kirsi Sand

050 337 3352

minna@
suomalainennaisliitto.fi

ISSN 2242 – 251X
(verkkolehdi)

GRAAFINEN SUUNNITTELU

Mari-Johanna Kettula

ETUKANNEN KUVA

Naisliittolaisia
Naistenpäivän marssilla
8.3.2026 Helsingissä.

Kuva: Kirsi Sand

NAISMUSEO SUOMEEN

Kun historiaa kirjoitetaan, kenen historiasta on kyse? Keiden tarinat säästetään? Museot ovat keskeisessä asemassa siinä, keiden kertomuksiin meillä on pääsy. Suomalaisen Naisliiton kärkihanke 2026 avaa näkökulmia uudenaiseen museoon, naismuseoon.

TEKSTI: ANNELI MÄKINEN

Suomalainen Naisliitto perusti keväällä 2025 kolmivaiheisen projektin selvittääkseen erityisen naismuseon tarvetta Suomessa. Projektin käynnistettiin selvitystyöllä: onko naisten rooli, merkitys ja paikka Suomen historian eri vaiheissa ja Suomen rakentamisessa tämän päivän hyvinvointivaltioksi ylittää esille nostamisen arvoista? Onko naisten työllä ja aikaansaannoksilla merkitystä, voidaanko myös naisten ja tyttöjen historiasta ottaa tulevaisuuteen rakennuspuita?

Toisena vaiheena on museohankkeen yhteistyökumppaneiden hankkiminen ja kannatuksen laajentaminen. Projektin kolmannessa vaiheessa on koossa oltava laaja, vaikutusvaltainen ja monipuolista asiantuntijuutta edustava yhteistyökumppaneiden koalitio. Sen edustajat viimeistelevät liiketoimintasuunnitelman ja strategiat, suunnittelevat toiminnan vaiheistuksen ja alkavat hankkia rahoitusta.

NAISTEN TOIMIJUUDEN NÄKYVYYS
MUSEOKENTÄLLÄ – MEILLÄ JA MUUALLA

Vuonna 2024 Suomessa toimi 324 yleisölle avointa museota ja noin 1 000 yritysten, yhdistysten, säätiöiden, kuntien ja yksityishenkilöiden ylläpitämää paikallismuseota. Yhtään naismuseota meillä museoiden joukossa ei erikseen ole.

Kävijämäärät ovat nousujohteisia. Museovierailut ylittävät jo reip-

Kuvassa Anneli Mäkinen. Naismuseohankkeessa on edessä iso ja kiinnostava savotta, johon Naisliitto on pelkäämättä tarttunut. Halkojenhakkaaja ei aina tiedä, minne klapit lentelevät. KUVA: ANNELI MÄKISEN KOTIALBUMI

paasti 8 miljoonaa. Menneisyys houkuttaa ja kouruttaa.

International Association of Women's Museumien, Kansainvälisen Naismuseoyhdistyksen mukaan Euroopassa on 14 fyysistä ja 5 virtuaalista naismuseota. Lisäksi työn alla tai pop up -tyyliin toimivia naismuseota on 12, kaikkineen 31 kappaletta.

NAISMUSEOIDEAN
VASTAANOTTO

Kiinnostusta naismuseota kohtaan olemme kartoittaneet haastatteleamalla eri-ikäisiä ja eri asemissa olevia yksityishenkilöitä, historioitsijoita ja organisaatioita. Jälkimmäisiin kuuluvat mm. Työväenmuseo Werstas, Minna Canthin talo Kanttila, Lottamuseo, Museovirasto, Museoliitto ja Diakonissalaitoksen museo. Hankkeestamme tietävät jo myös useat keskeiset ei-poliittiset ja poliittiset naisjärjestöt.

Haastateltuna presidentti **Tarja Halonen** piti hyvin tärkeänä naisten ja tyttöjen esille nostamista. Lisäksi hänen mukaansa myös Suomen kansainväliselle maineelle, erityisesti tänä aikana, olisi eduksi esitellä suomalaisten naisten historiaa ja vaikuttamista museon avulla.

Toistaiseksi naismuseoidean vastaanotto on ollut hyvin myönteistä. Haastattelukierroksia tulaa vielä laajentamaan.

NAISET AKTIIVISENA
OSANA YHTEISKUNTAA

Museon tulee ylittää tuottaa elämyksiä ja oivalluksia, herättää ajatuksia ja kysymyksiä, on se erikoistunut mihin tahansa.

Naismuseossa naiset eivät saa olla homogeeninen, vaan moninainen joukko, niin vahvoja kuin haavoittuvia, osaavia ja näkyviä tai vähemmistöjä. Mies ei saa olla se normi, johon naisia verrataan, vaan nainen näyttäytyy aktiivisena osana yhteiskuntaa, naiset ovat vertaisia, itsenäisiä subjekteja. Naiset ovat myös lukuja talouden

kiertokulussa, niin tilastohistoriasa Ruotsi-Suomesta alkaen kuin naisten näkymätön työ yhteiskunnassa kirkastettuna numeroiksi ja käyriksi, taalareiksi, tunneiksi tai markoiksi. Eikä tule unohtaa edelläkävijä- ja vaikuttajanaisia tieteessä, taiteessa, politiikassa, kulttuurissa ja yhteiskunnassa ja kansainvälisinä toimijoina. Naismuseon tulisi tehdä näkyväksi myös yhteiskuntamme kielteinen puoli, naisviha ja tyttöihin ja naisiin kohdistuva väkivalta ja mahdollisuudet vaikuttaa siihen.

Museo on tarkoitettu kaikille. Haluamme tavoittaa naisten ja tyttöjen rinnalle myös kaikki miehet, missä rooleissa tahansa, isät, veljet, puoliset ja pojat.

MITEN MUSEOTOIMINTA
TULISI JÄRJESTÄÄ

Haastattelujen perusteella vaikuttaa siltä, että museon tulisi toimia mahdollisuuksien mukaan sateenvarjona kaikelle naistietoudelle, linkkinä ja kontaktipintana erilaisiin naisiin koskeviin arkistoihin ja lähteisiin. Erillisenä ja yksinäisenä perustettava museo ei juurikaan ole saanut kannatusta, vaan on nähty, että yhteistyö tai osana oleminen jonkin jo olevan instituution kanssa on ehdottomasti paras ja toimivin ratkaisu.

Haastatelluista osa ajattelee naismuseota virtuaalisena, osa mahdollisesti hybridinä, jossa on aitoa esineistöä ja digitaalinen materiaalin, katsomisen, kokemuksen ja tekemisen interaktiivinen toteutus.

Ajallemme on ominaista muros, polarisaatio ja kiihtyvätahtinen muutos. Me suomalaisessa Naisliitossa näemme, että mahdollinen naismuseo voisi toimia tutkijoille yhteistyössä muiden instituutioiden kanssa yhtenä paikkana yhteiskunnan murrosvaiheiden tunnistamiseksi, niiden mahdollistaman uudistuksen käynnistämiseksi ja nyky-yhteiskunnan voimistuneen polarisaation näkyväksi tekemiseksi ja liennyttämiseksi.

KØN-museon julkisivu. KUVA: KØN /
FOTOGRAF JOSEFINE AMALIE

KØN – MUSEO TANSKAN MALLIIN

TEKSTI: RAILI ILOLA

KØN on alallaan yksi niistä harvoista ammatillisesti hoidetuista museoista maailmassa, jonka keskiössä on sukupuoli ja yhdenvertaisuus. Tanskalainen Køn on kansainvälisestikin tunnettu mallimuseo.

KØN - Gender Museum Denmark sijaitsee Keski-Jyllannissa Aarhusissa. Se on historiallinen museo, joka on sukupuoleen erikoistunut naismuseo keskittyen sukupuolen ja seksuaalisuuden kulttuurihistoriaan (køn = sukupuoli, gender = sosiaalinen sukupuoli).

Museo kokoaa, tutkii ja esittelee näyttelyin ja keskusteluin naisten, miesten ja queer-henkilöiden kulttuurihistoriaa. Museolla on oma esi-neistö ja julkaisutoimintaa.

KØNin historian alku on lähtöisin ruohonjuuritasolta. 1970-luvulla alkoi naistutkimus yliopistoissa ja tuloksia haluttiin tuoda laajemmalti tietoisuuteen. Tarvittiin paikka, missä tämä toteutuisi ja paikka, mihin myös voitaisiin koota keskeytymättömiä naisten kulttuurihistoriaa.

Perustettiin museoyhdistys nimeltään Kvindemuseet, joka aloitti toimintansa lokakuussa 1982. Yhdistyksen tavoitteena oli rakentaa naismuseo ja luoda työpaikkoja naisille. Vuonna 1991 museosta tuli valtakunnallinen erikoismuseo, jonka vastuualueena on uudemman ajan naisten kulttuurihistoria.

KØNin visiona on toimia keskusteluareenana, missä käydään dialogia sukupuolen merkityksestä yhteiskunnassa.

konmuseum.dk

Päivän esiintyjät tarjosivat ajatuksia ja oivalluksia urapolkunsu varrelta. Kuvassa vas. Annastiina Heikkinen, Kati Sannelvuo, Mari Kilponen ja Päivi Hurttia.

VILKEMAA-PÄIVÄ KOKOSI KESKUSTELEMAAN TASA-ARVOSTA JA ROHKEUDESTA

TEKSTI JA KUVAT: KIRSI SAND

Opetusneuvos Hilja Vilkemaan Stipendisäätiön järjestämä **Vilke-maa-päivä** kokosi 29.11.2025 Helsinkiin runsaan joukon Suomalaisen Naisliiton jäseniä pohtimaan tasa-arvoa, rohkeutta ja oman polun rakentamista. Päivän otsikkona oli *Kuuluuko naisen ääni – neljä tarinaa naisen urapolulta*. Tilaisuuden avasi säätiön hallituksen varapuheenjohtaja **Heljä Majamaa**.

SUOMEN JA RANSKAN
TASA-ARVON PERINTÖ

Toimittaja ja kirjailija Annastiina Heikkilä, entinen Ylen Pariisin-kirjeenvaihtaja ja nykyinen Milttonin kriisiviestinnän johtava asiantuntija,

puhui Suomen ja Ranskan tasa-arvokehityksestä. Suomi myönsi naisille äänioikeuden jo 1906, Ranska vasta 1944, mutta Ranska kirjasi aborttioikeuden perustuslakiinsa vuonna 2024. Heikkilä nosti esiin myös kulttuurivaikuttajia, kuten **Simone de Beauvoirin**, **Françoise Saganin** ja **Josephine Bakerin** sekä Suomesta **Helene Schjerfbeckin**, **Tove Janssonin** ja **Miina Sillanpään**.

Heikkilä käsitteli myös sekularismia (laïcité), joka Ranskassa erottaa uskonnon ja valtion. Valtio on uskonnollisesti neutraali ja näkyvien uskonnollisten symbolien käyttö on kielletty julkisessa hallinnossa. Periaate takaa ajatuksenvapauden, mutta luo myös kontrollia. Viime aikoina

on syntynyt kiivasta keskustelua esimerkiksi muslimien huivikiellosta, jolloin vastakkain ovat yksilön valinta ja valtion normit.

#MeToo-ilmiö ravisteli aikanaan myös Ranskaa ja paljasti väärinkäytöksiä mediassa ja kulttuurissa.

Suomessa lähisuuhdeväkivalta on ollut pitkään julkisen keskustelun kohteena, kun taas Ranskassa aihe on ollut kauan tabu ja noussut avoimempaan käsittelyyn vasta viime vuosina.

Heikkilä muistutti, että tasa-arvon edistys ei ole itsestäänselvyys. Konservatismiin ja äärioikeiston nousu, aborttioikeuden kyseenalaistaminen ja somealustojen rajoitukset haastavat naisten ääntä Euroopassa.

Sokos Hotelli Triplan kokoussali Pasilassa keräsi runsaasti naisliittolaisia.

Marja-Riitta Tervahauta, Opetusneuvos Hilja Vilkemaan Stipendisäätiön sr:n puheenjohtaja.

”AINA KANNATTAA
YRITTÄÄ”

Viestinnän ammattilainen Päivi Hurttia piti eloisan esityksen otsikolla ”Aina kannattaa yrittää”. Hänen ydinviestinsä oli selkeä: nainen voi olla mitä tahansa ja rakentaa oman polkunsu.

Hurttia kertoi kasvaneensa 1980–90-luvuilla aikana, jolloin työelämään siirryttiin usein suoraan koulun penkiltä, ilman ammattitutkintoa. Lamavuosina heräsi kiinnostus jatko-opintoihin, jotka hän suoritti 38-vuotiaana. Yksi uran merkittäviä vaiheita oli työ Suomen Punaisen Ristin viestinnässä, jolloin työ vei kansainvälisiin tehtäviin. Nykyisin Päivi Hurttia toimii Puolustusvoimissa Maa-voimien viestintäpäällikkönä.

Hurttian viesti oli selkeä: naisia ei pidä ahtaa perinteisiin rooleihin. Jokaisella on oikeus valita oma tiensä – olipa se tekninen ala, hoivatyö, johtotehtävä tai aivan jotain muuta.

ILTAPÄIVÄ HUIPENTUI ROHKEUDEN
JA MUSIIKIN SANOMAAN

Seminaarin iltapäiväosuudessa yrittäjä **Mari Kilponen** kertoi puheenvuorossaan ”Rohkeasti eteenpäin, vaikka pyykkikoppa kainalossa” omasta polustaan graafikosta kotipalveluyrittäjäksi. Hänen yrityksensä Topakat ja kätevät sai vuonna 2024 Vuoden kotityöpalveluyrityksen kunniamaininnan.

”Yrittäjäksi, äidiksi, kotipalvelualan vaikuttajaksi ja mummuksi-kaajaksi” esittänyt Kilponen välitti kuulijoille iloa ja arjen voimaa.

Hän kuvasi työtään erityisesti ikääntyvien arjen tukena aikana, jolloin moni vanhus joutuu selviytymään yksin kotona niukkenevien julkisten palveluiden varassa. Hän nosti esiin myös naisryttäjien matalan tulotason haasteet. Viesti yleisölle oli selkeä: jokainen on riittävä omana itsenään.

Tilaisuuden juonsi muusikko **Kati Sannelvuo**, joka esitti muun muassa Ultra Bran kappaleen *Minä suojele sinua kaikelta* ja kertoi omasta urapolustaan. Musiikki on sytyttänyt hänessä intohimon jo lapsuudesta lähtien, antanut ammatin ja kantanut läpi elämän vastoinkäymisten. Yleisö pääsi mukaan yhteislauluun Katri Helenan kappaleessa *Katson sienen taivaan*.

Antoisan seminaarin loppukii- tokset lausui säätiön hallituksen puheenjohtaja **Marja-Riitta Tervahauta**. Iltapäivä päättyi yhteiseen kokemukseen rohkeudesta, välittämisestä ja musiikin yhdistävästä voimasta.

Opetusneuvos Hilja Vilkemaan Stipendisäätiö sr on perustettu vuonna 1962.

Suomalaisen Naisliiton jäsenyhdistykset voivat hakea säätiöltä avustusta tapahtumien järjestämiseen. Säätiö myös jakaa stipendejä Naisliiton jäsenyhdistysten jäsenille näiden osallistuessa säätiön sekä Naisliiton ja sen jäsenyhdistysten järjestämiin tilaisuuksiin. Säätiö voi myöntää myös tunnustuspalkintoja, kuten esimerkiksi joka toinen vuosi jaettava Minna-palkinto, jonka rahoituksesta säätiö vastaa. [Lue lisää](#)

Heli Kolho. KUVA: MATTI KOLHO

KUVA: HELI KOLHO

Rakkaus. KUVA: HELI KOLHO

VALOKUVAAJA HELI KOLHO KUVAA ENKELIN SIIPIEN HIPAISUJA

TEKSTI: KUKKA LEHMUSVIRTA

Seitsemän eri syöpää sairastanut **Heli Kolho**, 75v, ryhtyi valokuvaamaan sairastuttuaan rintasyöpään ja melanoomaan vuonna 2009. Kuoleman pelko täytti mielen kuukausien ajan ja hän suunnitteli jo hautajaisiaan. Syövästä selviäminen toikin uutta rohkeutta Helin elämään ja hän alkoi suunnitella valokuvistaan näyttelyä.

MATKAILUALAN JÄLKEEN
URA AMMATTIVALOKUVAAJANA

Alun perin savonlinnalainen Heli muutti Helsinkiin opiskelemaan hotelli- ja ravintola-alaa. Valmistuttuaan hän sai töitä Matkailun edistämiskeskuksesta.

– Työhön kuului matkustamista ympäri maata. Savonlinnassa tapa-

sin matkailualan valokuvaajan, tulevan mieheni, ja naimisiin menimme vuonna 1981. Myöhemmin, jo kolmen lapsen äitinä, väsyin työhön kuuluvaan matkusteluun ja pyysin päästä vuorotteluvapaalle. Mieheni kuvasi samaan aikaan mainoskuvia ympäri maata, Heli kertoo.

– Kun vuorotteluvapaa ei onnistunut, irtisanoin itseni. Toimin aluksi mieheni assistenttina ja hoidin kuva-arkistoa. 2000-luvun alussa, jo viisikymppisenä, opiskelin valokuvaajan ammattitutkinnon Visuaalisen viestinnän Instituutissa Tampereella.

VALOA JA VARJOJA
– VALOKUVISSA JA ELÄMÄSSÄ

Saatuaan joululahjaksi Leica-ka-

meran Heli alkoi ottaa omia kuvia.

– Olin joskus ostanut itselleni enkeliesineen ja vuosien mittaan niitä oli kerääntynyt paljon. Aluksi kuvasin enkeliesineiden valojen ja varjojen leikkejä. Näin luonnossa paljon enkelien siipiä ja kuvasin enkelihahmoja, joita näin pilvimuodostelmissa, lumen pinnalla ja puiden lehdistä. Vuoden 2010 keväänä pidin enkeliaiheisen valokuvanäyttelyn *Siivellä – Siipien hipaisuja kameralla*.

Samoihin aikoihin Helin käsi-varresta löytyi melanooma ja neljä vuotta myöhemmin nenän seutuvilta toinen. Niistäkin selvitettiin, kuten jo ennen rintasyöpää löytyneistä basaliomista. Vuonna 2019 oli edessä toinen rintasyöpä. Leikkaus oli tälläkin kertaa säästävä, mutta nyt

Heli joutui sietämään sädehoidon lisäksi myös sytostaatteja. – Kestin hoidot, mutta vaikeaa oli hyväksyä se, kun hiukseni varisivat yhtä matkaa syksyn lehtien kanssa. Ajattelin kuitenkin, että oli syytä olla kiitollinen – saan edelleen elää!

Keväällä 2024 Helin toisen silmän läheltä löytyi alkava okasolusyöpä, hoitokeinona tällä kertaa kuukauden kestävä voidemainen sytostaatti, jolla tapetaan alkuvaiheessa olevia syöpäsoluja.

– Poskeni ja silmänympärykseni olivat kuin suoraan kauhu-leffasta. En voinut koko kesänä liikkua ilman isoja aurinkolaseja ja maskia. Peiliin katsominenkin kuvotti. Pelkäsin myös paranevatko kasvoni koskaan ennalleen, hän kertoo.

”OLKAPÄÄLLÄNI ISTUU
SUOJELUSENKELI”

Kaksi rintasyöpää ja viisi ihosyöpää ei ole Heliä lannistanut.

– Olen aina uskonut, että enkelit ovat minulle turva ja olkapäälläni istuu suojelusenkeli. Uskon, että minun on ollut tarkoitus selvitä, hän sanoo. – Leikittelen edelleen kameralla ja teen pieniä tekoja suurella rakkaudella valokuvaan. Kuivissani voi aistia herkkiä hipaisuja kameran läpi katsottuna.

Valokuvaamisen ohella Heli on tallentanut kotiseutuhistoriaa, kuvannut naisyhdistysten teemailtoja ja juhlia. Hän on myös käynyt kertomassa tarinaansa ja esittämässä kuviaan seurakunnissa ja pk-seudun järjestöissä. Vantaan Soroptimistien toiminnassa hän on ollut mukana 20 vuotta yhdistyksen pitkäaikaisena sihteerinä ja aktiivisena maahanmuuttajien kotouttamistyössä Nicehearts ry:n hallituksessa. Hän on nykyään myös Naisliiton Helsingin yhdistyksen jäsen. Yhdistystoiminnan ohella hän haaveilee vielä uudesta erilaisesta valokuvanäyttelystä.

– Ehkä jotain taivaan pilvistä, hän hymyilee salaperäisesti, edelleen elämässä vahvasti kiinni.

NAISEX-MESSUILLA SALOSSA

TEKSTI JA KUVA: HIA SJÖBLÖM

Salon UN Womenissa on vauhti päällä kaiken aikaa. Kesän torstaisilla iltatoreilla olemme mukana perinteikkäästi. Myymme koruja, leivonnaisia ja kaikkea mielenkiintoista. Sama vauhti jatkuu myös talvisaikaan.

Eikä homma hidastu. Osallistuimme perinteisille salolaisten naisjärjestöjen Naisex-messuille, jotka pidettiin kansainvälisen naistenpäivän aattona, lauantaina 7.3.

Tiesimme jo ennakoon, että asiakkaita tulvisi ja tiskillämme olisi kuohuntaa. Myimme perinteisesti itse tuunattuja ja tehtyjä korujamme, leivonnaisia ja ennen kaikkea arpoja. Voittoa olemme kerjänneet paikallisilta yrittäjiltä, jotka mielellään auttavat ja tukevat meidän toimintaamme.

Mukana oli myös kansainvälisen kassäkerhomme tuotoksia. Kansainvälistä kassäkerhoa pyöritetään Taito-keskuksen Sinisessä Talossa

Perinteisiimme kuuluu olla mukana Naisex-messuilla. Teemme siellä kauppaa ja samalla saamme uusia innostuneita tekijöitä joukkoomme. Periaatteemme on, että jokainen voi olla mukana oman aikataulunsa ja osaamisensa mitoissa.

parittomien viikkojen keskiviikkoina. Toiminnan ideana on kotiuttaa maahanmuuttajanaisia ja -tyttöjä. Kassäkerhon suosio kasvaa kaiken aikaa ja tekijöitä toivotaan lisää hauskaan ja viihtyisään porukkaan.

Yhdessä tekeminen ja rupattelu on paras tapa kotiutua uuteen kotimaahan ja kaupunkiin. Tasa-arvo on tällaisessa puuhastelussa ykkösasia.

JÄRJESTÖTREFFIT OULU2026 AVAJAISFESTAREILLA

TEKSTI JA KUVAT: PIRKKO PIETILÄINEN

Euroopan kulttuuripääkaupungin Oulun 2026 avajaisfestareilla 16-17.1.2026 oli ohjelmaa kaikenikäisille. Presidentti Alexander Stubb avasi kulttuuripääkaupunkivuoden. Kolmen päivän kulttuuritarjontaa keräsi kaupungille noin 250 000 juhlijaa.

Naisliiton Oulun osasto sai kutsun järjestötreffeille. Kutsussa pyydettiin tuomaan mukana jotain vanhaa toiminnan historiasta. Meillä oli katseenvangitsijana suuri kuparinen kahvipannu. Osastomme oli saanut sen rautakaupalta lahjaksi vuonna 1925. Sillä keiteltiin kahvit aina, kun naiset kokoontuivat yhteen. Pannu houkutteli ihmisiä kyselemään yhdistyksen toimin-

Oulun osasto esite.

nasta. Tutustujia kulki jatkuvana virtana koko iltapäivän. Onneksi ehdimme suunnitella ja painaa uuden esitteen yhdistykselle. Tutustuimme ja sovittiin yhteistyötä myös muiden esittelijöiden kanssa.

SÄKENÖIVÄ JUMPPATYTÖT – VAUHTIA, MUISTOJA JA TUNTEITA

*Jumppatytöt on näytelmä, joka on kasvanut ilmiöksi. Tekijöinä on kolmen nuorta näyttelijää, **Katariina Havukainen**, **Inkeri Hyvönen** ja **Ella Lahdenmäki**, joilla kaikilla on joukkuevoimistelutausta. Näytelmä pohjautuu heidän henkilökohtaisiin kokemuksiinsa voimistelun parissa. Teatteri Takomon tuottama esitys sai ensi-iltansa Helsingissä keväällä 2024. Sen jälkeen esitys on nähty kiertueilla, se on saanut suuren suosion ja yleisöltä eläytyvää ja vilpittöntä palautetta.*

TEKSTI: KIRSI SAND · KUVAT: JUKKA HÄMEENNIEMI

Näyttelijä Katariina Havukainen puhuu lämpimästi voimisteluharrastuksesta, joka yhdistää Jumppatytöt-näytelmän näyttelijöitä vielä vuosien jälkeenkin. On yhteinen liikekieli, kokemuksia ja tunteikkaita muistoja.

Joukkuelajissa on hyvällä valmentajalla ja joukkueovereilla suuri merkitys.

– Parasta joukkuevoimistelussa olivat ystävät! Rakastin joukkueessa olemista. Olimme hyvin tiivis porukka, harjoituksia oli 5–6 kertaa viikossa, Katariina kertoo.

– Hienoa oli myös voimistelun kokonaisvaltainen ilmaisu, joka tuntui hyvältä kehossa. Ja tietysti myös itse esiintyminen, se, että sai ponnistella joukkueen kanssa yhteisen tavoitteen eteen.

– Ja minulla oli hyvä valmentaja, jonka kannustus kohotti itsetuntoa ja loi luottamusta, Katariina kiittelee.

NÄYTELMÄN POHJALLA OMAT JA AIKALAISTEN KOKEMUKSET

Näytelmän teksti, dramaturgia ja ohjaus ovat syntyneet kolmen naisen voimin. Tekstin pohjana käytettiin autenttista materiaalia: päiväkirjamerkintöjä ja aikalaisten haastatteluja. Syntyi aito, säkenöivä, riipaiseva ja hauska esitys.

– Ellan säilyneet harjoituspäiväkirjat ja minun ja Inkerin muuttamat muistiinmerkinnät olivat liikutta-

Kuvassa Katariina Havukainen.

vaa luettavaa. Voi, millaiset nuoret tytöt sieltä muistiinpanojen raapustuksista tulikaan esiin! Nuo tunnot, innokkaat ja sinnikkäät tytöt, jotka urheina vetivät harjoitukset läpi. Ja samalla kipeää tekevän syyllistytynä – tai oikeammin: syyllistettyinä. Joskus voitiin vaatia suorituksia, jotka eivät olleet rakenteellisesti ja fyysisesti mahdollisia, ja siitä sai siten moitteita. Se oli kurjaa. Mutta enemmän päiväkirjoissa näkyi herttaisia, hauskoja ja vitsikkäitä tyttöjä – ja sellaisia olemme yhä edelleen!

YLEISÖN RUNSAS KIITTÄVÄ PALAUTE

Jumppatytöt on esitetty kiertueilla eri puolilla Suomea. Pitkin matkaa

esiintyjille on satanut myönteistä palautetta. Esitys on koskettanut. Katsojilla on ollut samanlaisia kokemuksia.

Esityksen teemat on koettu vapauttavina. Viesteissä on kiitelty: ”Tämä oli parempaa kuin vuosien terapia!” ja ”Ihanaa, että en ole yksin.”

– Meidän kokemuksemme ovat lajikohtaisia, mutta samalla universaaleja. Samantapaisia muistoja on monilla, oli laji mikä hyvänsä. Yhdessä tekeminen ja onnistumisen ilo. Mutta myös se, miltä tuntuu, kun saat tyytyä olemaan varalla, istua vaihtopenkillä. Miltä tuntuu, kun verrataan joukkuekavereihin, miltä tuntuu kiusaaminen ja muut ryhmädynamiikan ongelmat, tai valmentajan vallankäyttö. Toisinaan on myös

Kuvassa Katariina Havukainen (vas.), Ella Lahdenmäki, Inkeri Hyvönen.

kerrottu valmentajan epäasiallisesta käytöksestä ja sen vahingollisesta vaikutuksesta nuorten itsetuntoon.

VALTION TIEDONJULKISTAMISPALKINTO

Jumppatytöt-näytelmän saavuttama suuri suosio on yllättänyt tekijät.

– Emme osanneet odottaa tällaista menestystä. Alun perin oli suunniteltu yhdeksän esitystä. Nyt kiertueiden myötä esityksiä on yli 90. Kansallisteatterissa Helsingissä menee huhtikuussa sadan esityksen raja rikki, Katariina iloitsee.

Näytelmälle myönnettiin viime vuonna valtion tiedonjulkistamis-palkinto, joka on valtakunnan korkein kunnianosoitus ansiokkaasta tiedonjulkistamisesta.

– Oli valtavan hienoa saada niin arvokas tunnustus! Se nosti meidät tekijöinä esiin. Projektin alkuvaiheissa tuntui, että meitä vähäteltiin tai aiheeseen ei uskottu. Niin kuin naisurheiluakin on vähätelty. Nyt koemme, että olemme voineet edistää meille tärkeitä asioita, kuten nuorten ja lasten kasvurauhaa. Ja yleisön kannustus on lämmittänyt. Jumppatytöjen näytöksiä näh-

dään keväällä vielä Helsingissä ja Tampereella. Esityksiä on edelleen aikomus jatkaa. Jumppatytöt laajenee myös näyttelyksi: Urheilun ja liikunnan kulttuurikeskus TAHDOSSA avautuu huhtikuussa näytely **JUMPPATYTÖT – rakkauskirje joukkuevoimistelulle**.

Ja ryhmän draivi jatkuu: – Olemme myös saaneet kutsuja ulkomaille ja alamme suunnitella ulkomaankiertuetta, Katariina paljastaa.

Katariina Havukainen kertoo Jumppatytöistä myös Suomalaisen Naisliiton kevätseminaarissa 24. huhtikuuta Helsingissä.

JUMPPATYTÖT OLI ELÄMYS!

TEKSTI: ANNELI MÄKINEN

Monikon koulukeskuksen monitoimijumppasaliin laskeutuvat portaat täyttyivät odottavista katsojista. Oli alkamassa joukkuevoimistelusta kertova **Jumppatytöt**-teatteriesitys. Lapsuutensa ja nuoruutensa joukkuevoimistelulle eläneet kolme nykyistä näyttelijää olivat sattumanvaraisessa tilanteessa tunnistaneet toisensa entisiksi joukkuevoimiste-

lijoiksi ryhdistä, tavasta liikkua ja siitä, miten pitää istuessaan käsiään ja jalkoja. Muistot nousivat pintaan, naiset ystävästyivät ja vaikka kukin kolmikosta oli lopettanut voimistelun lähes 20 vuotta sitten, ei laji jättänyt heitä rauhaan. Ja menneisyydestä syntyi esitys Jumppatytöt, **Inkeri Hyvönen**, **Katariina Havukainen** ja **Ella Lahdenmäen** näytelmä.

Näytelmä sai katsojat eläytymään, nauramaan hillittömästi ja paljon, se sai kyynelä silmiin ja kurkun karheaksi, taputtamaan joukolla rytmiä ja nauttimaan joka hetkeä.

Harvoin, jos koskaan, olen ollut teatteriyleisössä, joka elää ja hengittää kuin yksi olento, on täysillä mukana esityksen käännteissä. Myötälämme, tunnemme yhteenkuuluvuuden ja ilon, ahdistumme ja olemme vihaisia, ”Mene pois eturivistä, taaemmaksi, vielä taaemmaksi, mene verhojen taakse!”, nauramme, pidätämme henkeä. Näytelmä on samaan aikaan aivan hervoton ja syvästi koskettava, minullekin, joka en edes koskaan ollut naisvoimistelija.

Jumppatytöt-näytelmä oli itselleni yksi vuoden 2025 kohokohtia!

PIRKKO KESKINEN – AIKAANSA SEURAAVA AKTIIVINEN NAINEN

TEKSTI JA KUVA: LEENA RÖNNKÖ

Tapaamme Pirkko Keskinen, Suomalaisen Naisliiton Hämeenlinnan yhdistyksen puheenjohtajan kanssa hämeenlinnalaisessa kahvila Maren-gissa talvisena helmikuun päivänä. Puhuimme vanhenemisesta ja elämästä aktiivisen vanhenevan naisen näkökulmasta. Pirkko täytti 80 vuotta viime vuoden lopulla.

ELÄMÄN HAURAUUS
TULEE IHOLLE

–**Tässä iässä** eletään hetkessä. Sen verran realistisesti olen, etten suunnittele viiden vuoden päähän mitään, vaan vain lähitulevaisuuteen. Lintulan luostarissa nunnana elävä ystäväni soitti syntymäpäivänäni ja totesimme, että kahdeksastakymmenestä alkaa vuosikymmen, jolloin varmasti tulee isoja muutoksia, joihin itse ei voi vaikuttaa ollenkaan. Seitsemänkymmenen jälkeen alkoi nähdä ikätovereissa terveydellisesti erilaisia

ikäihmisiä. Toiset kulkevat rollaatorilla, toiset käyvät pilateksessa ja juoksevat polkujuoksua tai tekevät töitä. 80 näyttää hirvittävän isolta luvulta kirjoitettuna ja ihmettelen, mitä tekemistä minulla on tuon kanssa, Pirkko toteaa.

– Samalla siihen sisältyy tietoa siitä, että ehkä elämän viimeinen vuosikymmen alkaa ja se voi yllättäen katketa toimintakyvyttömyyteen, kuolemaan. Viime vuonna kuoli kaksi läheistä ihmistä, toinen minua kaksi vuotta nuorempi ja toinen kaksi vuotta vanhempi. Kaikki tapahtui alle vuodessa; elämän hallitsemattomuus tuli kerta kaikkiaan iholle. Siinä tiedosti ihan eri tasolla oman fysiikkansakin. Oli jännä kokemus tajuta, että minä voin tehdä ja harrastaa vielä tätä ja tuota ja se voidaan ottaa koska tahansa minulta pois. Tieto muuttui sisäiseksi kokemukseksi.

Pirkko on isän puoleisen suvun toiseksi vanhin.

– Maailmassa ei ole enää ketään, joka olisi tuntenut minut kehdestä lähtien. Ikä ei todellakaan ole pelkkiä numeroita, kun 80 vuotta tulee täyteen, sanoi kerran eräs tutunikin, kun onnittelin häntä. Elämä jättää jälkiä jokaiseen ihmiseen. Kaikki kokemukset ja taidot ovat mukana ja on jännää, miten monella tavalla ne voivat olla käytössä edelleen.

IKÄKESKUSTELUN SEURAAMINEN
HÄMMÄSTYTTÄÄ JA HUOLESTUTTAA

Pirkko ei lopettanut töitä eläkkeelle jäätyään, vaan toimi kolumnistina, teki freelancena töitä ja kirjoittaa edelleen vapaaehtoistyönä ja pöytälaatikkoon. Silti identiteettikriisi yllätti. Eläkeikään kuuluva identiteetin muutos voi kestää kauan. Kun jää pois työelämästä, hirveän moni asia muuttuu. Työyhteisö häviää. Sinulla ei ole enää sitä statusta, mikä on

työn mukana tullut. Menetät aktiivisen kansalaisen identiteetin.

– Vanhuus on jännä keskustelun aihe. Kun tarpeeksi pitkään elää, niin vanhaksi tulee. Ei siinä auta mitkään trendit, leikkaukset tai pillerit. Eikä sanojen muuksi vääntäminen. Mutta mikä on se oikea sana? Vanhus, ikäihminen vai seniori? En pidä itseäni vanhuksena, mutta ei minua loukkaa, jos joku sitä sanaa käyttää.

– Olen kiinnostunut ikäkeskustelusta ja vanhana politiikan toimittajana politiikasta muutenkin. Seuraan tapaa, millä nyt kohdellaan vanhoja sairaita tai toimintakyvyltään heikeneviä ihmisiä. Olen erittäin eri mieltä virallisen vanhuus- ja asuntopolitiikan kanssa. Ymmärrän kyllä, että jokainen lähtökohtaisesti haluaa elää loppuun asti kotonaan ja itsenäisesti. Niin minäkin ajattelen nyt. Mutta jos hoivapolitiikan lähtökohta on se, että vanha ihminen kunnostaan ja elämän- ja perhetilanteestaan riippumatta asuu yksin ja joku vieras ihminen siellä piipahtaa; se on minusta järkyttävä ajatus. Viisi tai kymmenen minuuttia päivässä ei vie pois turvattomuuden tunnetta, eikä yksinäisyyttä ja ihmisen nälkää. Sekavuus lisääntyy, kun on vain oman pään sisällä päivästä toiseen.

Ihmetystä herättää myös keskustelu eläkeiästä.

– Kun ihmisten keski-ikä nousee, niin onhan se selvä, että myös työhön käytetty aika pitenee. Mikä siinä on, ettei eläkeikä saisi nousta.

YHTEISKUNNALLISTA VAIKUTTAMISTA
SAAVUTETTAVUUS-RYHMÄSSÄ

Pirkko toteaa tulevaisuuden hyvin toimeen digimaailmassa ja haluaa myös pitää itsensä ajan tasalla. Naisliiton Saavutettavuus-ryhmän kansalaisaloite Digitukipiste jokaiseen kuntaan oli hänen mielestään tärkeä, vaikkei maaliin johtanutkaan. 50 tuhatta kannatusilmoitusta on niin suuri määrä, että ne pitäisi pääosin saada keräytyksi verkossa, ja siellä eivät asioi ne, jotka digitukea tarvitsisivat. Paperilomakkeiden kerääminen oli työlästä resurssieihin nähden. Tärkeä aihe saatiin kuitenkin pidettyä julkisuudessa.

– Saimme aloitteesta todella hyvää palautetta, ja Saavutettavuus-toimikunta pitää asiaa edelleen eri tavoin esillä. Digitalisatio ei saa syrjäyttää ketään. Ehkä teemaa voi parhaiten edistää pitämällä yhä esillä käytännön vaikeuksia. Ihmisiä pitää rohkaista tuomaan esille huonoja kokemuksia, vaikka se ehkä hävettää ja roska-palautettakin voi saada.

– En ikinä olisi uskonut, että me suuret ikäluokat, jotka osaltamme olemme vaikuttaneet hyvinvointiyhteiskunnan rakentumiseen, näkisimme näin levottoman ajan kuin nyt eletään. Että maailmamme on suuremmissa kriiseissä kuin koskaan. Itsevaltiaat saavat kaapattua vallan. Demokratia ei kelpaa. En ymmärrä, mikä olisi parempi järjestelmä.

– Kyllä minä voin sanoa, että on onni syntyä suomalaiseksi, vaikka en tästä ilmastosta tykkääkään. Tämä on hyvä maa elää elämäänsä. Yhteiskunta on nuoruusvuosistani liberalisoitunut, tullut sallivammaksi. Ihmisten, sukupuolten välinen tasa-arvo on noussut. Mutta mihin hyvä kehitys pysähtyi? Ympäri maailmaa raportoidaan sukupuolten välisen tasa-arvon ja vähemmistöjen oikeuksien heikennyksistä. Monimutkaisiin asioihin haetaan yksinkertaisia vastauksia, joita ei ole olemassa.

AITOJEN IHMISSUHTEIDEN
MERKITYKSELLISYYS

Pirkko asuu miehensä kanssa kahdessa paikassa, talvikuukausina pääosin kaupunkikodissa Hämeenlinnassa ja muulloin Nurmeksessa, josta on lähtöisin ja jonne eläkkeelle jäätyään palasi. Etelässä on pitkäaikaisia ystäviä, sosiaalinen verkosto ja kansalaistoimintaa Suomalaisessa Naisliitossa, jonka arvot feministi mielellään allekirjoittaa. Hän nauttii, kun fikset ihmiset kokoontuvat ker-

ran kuussa Minnan salonkiin keskustelemaan kirjoista. Siellä uskalletaan tuoda omia näkemyksiä aidosti esiin.

Kulttuurin suurkuluttajalle täältä on lyhyt matka moneen suuntaan. Turvaverkko toimii: Poikien perheet asuvat lähitöllä. Koko ajan on eri ikäisiä ympärillä, se on tärkeää.

Lastenlapset pitävät hänet perillä nuorten asioista ja ajattelutavoista – vaikka välillä joutuu toteamaan, että tässä on nyt varmaan se sukupolven välinen kuilu. Pirkko haluaa pitää kiinni aidoista ihmissuhteista, jotka eivät vanhuudessakaan ole pelkkiä hoivasuhteita tai palkattua hoitoapua.

– Elisabeth Rehn kertoi, kun haastattelin häntä Minnaan, että he, kolme sisarusta, soittavat joka aamu toisilleen. Pirkko Lahti taas kertoi jossain haastattelussa, että heillä ystävärinki kontrolloi joka päivä, että toisella on kaikki hyvin.

– Olen vanhin seitsemästä sisaruksesta. Meillä on WhatsApp-ryhmä, jossa viestitellään ahkerasti. On tosi kiva tietää, mitä toisille kuuluu, koska asumme aika kaukana toisistamme. Välillä viestit ovat älytöntä leikinlaskua. Joskus, kun lähetetään esimerkiksi jokin adressi, neuvotellaan siitä ryhmässä. Kun joku loukkaa itsensä tai sairastuu, seurataan, miten pärjää ja miten paraneminen edistyy. Jos pitkissä ihmissuhteissa panee välit lopullisesti poikki, se on kaikille hirveän iso menetys. Ei meilläkään olisi WhatsApp-ryhmää, jos olisi suututtu jostakin asiasta iäksi.

Pirkko on ”lasi on puoliksi täynnä”-ihmisiä ja hänestä on yhä tärkeämpää ruokkia positiivista ajattelua. Negatiivisen kehän yllättäessä itseä kannattaa muistuttaa toimivista asioista; totuttaa aivoja kiinnittämään huomiota hyvään. Tunnetun Cherokee-intiaaneihin liitetyn sanonnan mukaan ”se kasvaa mitä ruokii”.

“TAIDE ON IHMISIÄ VARTEN”

– Virpi Kanninen luotsaa
Aineen taidemuseota modernilla otteella

*“You need me and I need you. Without each other there ain’t nothing we can do.”
Museonjohtaja Virpi Kanninaisen puhelimen avauskuvana on
Aretha Franklinin ”Think”– Se kiteyttää heti jotakin olennaista Virpistä. Vapaus
luoda, tuntea ja olla oma itsensä ovat hänelle kaiken ytimessä.*

TEKSTI: MINNA KEISU JA ANNIKA ÖRN

Kun Virpi Kanninen puhuu taiteesta, hänen äänessään on samaa hiljaista innostusta kuin lapsella, joka avaa salaperäisen museon oven ensimmäistä kertaa. Eikä se ole sattumaa. Hänen oma suhteensa taiteeseen syntyi juuri sellaisesta ovesta – ja sellaisesta lapsuudesta, jossa museot olivat turvapaikka, leikkikenttä ja ikkuna maailman kauneuteen.

Virpi on syntynyt Vaasassa ja perheen muutettua Rovaniemelle hän vietti paljon aikaa lomillaan isovanhempiensa luona Vaasassa. Koska kavereita ei ollut, hän löysi kumppaneikseen museot. Niin Vaasan taidehalli, Tikanojantaidekoti, Pohjanmaan museo kuin itämaisen posliinin kokoelmat olivat hänen seikkailumaailmojaan.

– Kun museon ovi avautui, tunsin aina saman tunteen – lämmön ja jännityksen. Tunnen sen vieläkin.

Tuo lapsuuden kokemus kantaa häntä yhä.

Rovaniemen vuosina Virpin kulttuuriharrastuksia vahvistivat Rovaniemelle perustettu taidemuseo, koulun kulttuurivisiitit ja kaupunginorkesterin aktiivisuus. Opintie vei hänet Lapin yliopistoon taiteen pariin, ensin taideteollisuuteen ja muotoiluun, sitten taidehistoriaan. Kandityönsä hän kirjoitti suomalaisista penkkiryijyistä, mikä kertoo jo-

takin Virpin tavasta katsoa taidetta: pintaa syvemältä, tarinoiden ja tekijöiden kautta. Taiteilijuus ei lopulta näyttäytynyt hänen omana polkunansa, mutta ymmärrys tekijyydestä on läsnä hänen johtamistyössään.

MUSEO ON ELÄVÄ JA
OSALLISTAVA TILA

Sittemmin torniolaistunut Virpi kokee, että “eteläpohjalaisuus ei lähde ihmisestä, mutta torniolainen identiteetti on tullut vahvasti rinnalle.” Virpi pitää Tornion kulttuurihistoriallista merkitystä ainutlaatuisena – paikkana, jossa pienuus ei sulje pois suuria taidekokemuksia. Ensikosketus museotyöhön löytyi Tornionlaakson museosta kansanhuonekalujen projektin kautta. Siitä alkoi polku, joka on sittemmin suunnannut Aineen taidemuseoon – paikkaan, jonka kehittämisessä hänestä on tullut keskeinen ääni. Aineen taidemuseon uudet näyttelysalit ja huippuluokan säilytystilat ovat herättäneet laajaa ihailua ympäri Suomen. Silti Virpi näkee paljon arvoa työssä, jota yleisö ei välttämättä huomaa: teosten valinnassa, näyttelyarkkitehtuurin rytmisissä, metatason suunnittelutyössä, jossa näyttelyistä tehdään kokonaisuuksia eikä vain kokoelmia. Aineen taidemuseossa on rakennettu yhdessä strategia, visiot ja arvot.

Erityismaininnan ansaitsee museon antirasistinen strategia – yksi Suomen ensimmäisistä. Museossa on kokeiltu myös yhteisökuratointia, joka tuo esiin toisenlaisia ääniä ja näkökulmia. Virpin ajatuksessa museo ei ole hiljainen pyhäkkö, vaan elävä ja osallistava tila.

– Museo on ihmisiä varten. Kaikkien pitää tuntea olevansa tervetulleita.

Virpi on myös Taideneuvoston jäsen – ja tällä hetkellä sen ainoa virkamies sekä pohjoisen edustaja. Hän tuo pöytään näkökulman, jota etelässä ei aina osata nähdä: saavutettavuutta ja saatavuutta. Lapset ja nuoret eivät kaikkialla pääse taiteen pariin yhtä helposti. Esimerkiksi rahalliset leikkaukset näkyvät suoraan tapahtumissa ja kulttuuripalveluissa. Siksi hänen työnsä neuvostossa on ollut äänen antamista niille, joilla ääni ei aina kanna.

KOHTAAMISET
TÄRKEITÄ

Virpi ei korosta itseään ja merkitystään yksilönä, vaan hän näkee itsensä museon henkilöstön tukijana ja osana yhteisöä.

– Haastavin ja tärkein tehtävä on tukea henkilöstön luovuutta.

Kaikista tehtävistään huolimatta Virpi innostuu eniten kohtaamisista.

Museonjohtaja Virpi Kanninaisen taustalla Aineen taidemuseon kokoelmista löytyvä Ilona Jalavan Tulen liekki-penkkiryijy. KUVA: AMANDA HAKOKÖNGÄS

Lapsi, joka kertoo vanhemmalleen näyttelyssä oppimansa; ihminen, joka saa lohtua surun keskellä; vierailija, joka löytää teoksesta jotakin itselleen myös ilon ja juhlan aikana.

– Nykytaide voi olla vaikeaa, koska se on liian lähellä meitä. Siksi se myös koskettaa.

Virpin mielestä museon tehtävä on antaa tälle kokemukselle tilaa ja tukea. Virpi toivoo, että jokainen museokävijä tuntisi museon olevan häntä varten, ilman ehtoja tai ennakkovaatimuksia.

Kun työ vaatii paljon tunnetta, ajattelua ja ihmisten kohtaamista, Virpi palautuu luonnossa ja käsillä tehden. Metsä on hänelle museokokemuksen veroinen tila – rauhallinen, hengittävä ja laaja. Lisäksi hän ompelee lähes kaikki omat vaatteensa. Se on sekä arjen taitoa että mielenhuoltoa. Tavoitteena on tehdä joskus kaikki vaatteet itse – pitkän aikavälin unelma, joka kertoo Virpin suhteesta käsityöhön ja omannäköiseen elämään.

Seuraava näyttely *Helmiä nauhasa* tuo esiin suomalaisia naistaiteilijoita eri aikakausilta. Se on samalla kunnianosoitus niille, jotka ovat py-

Aineen taidemuseo. KUVA: EIJA MÄKIVUOTI

AINEEN TAIDEMUSEO ON TORNION KULTTUURINEN SYDÄN

Aineen taidemuseo on Tornion kaupungin omistama taidemuseo, jonne on sijoitettu Aineen Kuvataidesäätiön omistama suomalaisen taiteen kokoelma. Museo perustettiin vuonna 1986 Eila ja Veli Aineen keräämän merkittävän kokoelman ympärille. Kokoelma kattaa suomalaista taidetta 1800-luvulta lähtien.

Aineen taidemuseo sijaitsee Suomen ja Ruotsin rajalla ja on Lapin merkittävimpiä nykytaiteen ja klassikoiden esittäjiä. Museo sijaitsee Matti Porkan suunnittelemassa Rajakartano-rakennuksessa ja on keskeinen osa Tornion kulttuurikeskittymää, johon kuuluvat lisäksi Tornionlaakson museo, kirjasto, taiteilijaresidenssi Viippola, kulttuuritoimisto sekä vapaan kentän toimijat. Aineen taidemuseon tavoitteena on olla turvallinen ja kaikille avoin taidemuseo. Museon tiloissa toimii kaikille avoin ja maksuton matalan kynnyksen taidepaja. taidekasvatus toteutuu myös jalkautuvana ja tavoittaa laajan yleisön.

Vuosi 2026 on Aineen taidemuseolle poikkeuksellinen, sillä museo juhlii 40-vuotistaivaltaan samalla kun se toimii näkyvänä osana Oulu2026-Euroopan kulttuuripääkaupunki vuotta. Museo toteuttaa muun muassa näyttelyitä, luentoja, työpajoja sisältävän Kaikkien syntymäpäivät -tapahtumasarjan eri puolilla Torniota ja Haaparantaa.

syneet näkymättömissä, mutta vai- | voimallaan – samanlaisella tavalla
kuttaneet taidehistoriaan hiljaisella | kuin Virpi itse.

Rinnalla kulkija vaan ei julistaja:

LEENA SALMENZAARI – NAISPAPPI JA NAISASIANAINEN

Nykyään naisia toimii kaikissa papinviroissa seurakuntapastoreina, kappalaisina, kirkkoherroina sekä piispoina. Toisin oli 40 vuotta sitten. Pappina 36 vuotta toiminut teologian maisteri, pastori ja työnohjaaja Leena Salmensaari toimi viisi vuotta lehtorin virassa ennen kuin naiset saivat pääsyn papinvirkaan: Kirkolliskokous teki päätöksen avata papin virka naisille vuonna 1986.

TEKSTI: KUKKA LEHMUSVIRTA · KUVA: SEPPO SALMENZAARI

– **Naisten pappeus** on siis keskimääräisen työuran pituinen, mutta Suomen ev.lut.kirkon historiassa nuori, pastori **Leena Salmensaari** toteaa.

Ensimmäiset naiset vihittiin pappeiksi 6.3.1988 kaikissa muissa hiip-

pakunnissa paitsi Oulussa. – Mitä pohjoisemmaksi Suomessa mentiin, sitä enemmän oli ollut vastustusta, muistelee Leena.

Kaikista viroissa toimivista pappeista naisia on nyttemmin puolet

ja naisten määrä viroissa kasvaa edelleen. Palkkauksessa on tasa-arvo toteutunut alusta alkaen, samasta työstä maksetaan sama palkka ja se määritellään tehtävän vaativuuden mukaan.

POLKU PAPIKSI ALKOI
JO LAPSUUDESSA

– **Olen ollut** aktiivinen seurakunnassa lapsesta alkaen, käynyt pyhäkoulun, päiväkerhon ja tyttökerhon, Leena kertoo. – Toimin kerhonohjaajana ja isosena seurakunnan leireillä. Kesäteologioiden kanssa keskustellessa varmistui haluni lähteä yliopistoon lukemaan teologiaa.

Tuolloin naispuolisten teologioiden työllistyminen oli vaikeaa, seurakuntalehtorin paikkoja oli vähän ja jokaista lyhyttäkään sijaisuutta haki useita naisia.

– Opiskelijien loppupuolella oli kova pala, kun miespuolisille opiskelijatovereille piispat soittivat ja kysyivät töihin. Meille naisille ei soittanut yksikään piispa!

Kamppailu papin viran avaamiseksi naisille sisuunnutti ja herätti Leenassa halun vaikuttaa asioihin.

– Muistan, kuinka kirkolliskokouksen naispappeudelle kielteisen äänestyspäätöksen jälkeen keväällä 1984 me opiskelijanaiset pukeuduimme mustaan suruasuun seuraavan päivän tiedekuntatenttiin. Näin pidimme hiljaisen mielenosoituksen! hän kertoo.

– Meillä oli aikaa valmistautua papin roolin ottamiseen kahden vuoden ajan. Halusimme tulla enemmän ihmisten lähelle, rinnalle, pudottaen alas kateederilta, jonne pappi yleensä sijoitettiin. Tästä saimme hyvää palautetta myös miespuolisilta kollegoilta. Koenkin olevani pappina enemmän rinnalla kulkija kuin julistaja.

Työtä seurakunnassa oli paljon ja työ painottui myös iltoihin ja viikonloppuihin.

– Omassa perheessäni me molemmat mieheni kanssa olemme pappeja. Työurani alun vuodet sijoituivat virka-aikaan, puolisoni oli nuorisopappina illat ja viikonloput töissä. Se toi omat haasteet perheen yhteiseen ajankäyttöön, muistelee eläkepäiviä nyt viettävä Leena.

– Tosin pappi on pappi eläkkeelläkin, voi tehdä papin töitä: kasteita, hautaan siunaamisia ja avioliittoon vihkimisiä, olla mukana elämän juhlahetkissä rinnallakulkijana.

PITKÄ URA
NAISJÄRJESTÖISSÄ

Jo opiskeluaikana 80-luvulla Leena osallistui Naisteologit ry:n tilaisuuksiin. Naisteologioiden puheenjohtajana (1999–2004) hän sai hoitaakseen useita tapauksia, joissa naispuolinen pappi syrjäytettiin tai sai vihaisia puheluita, joissa haukuttiin naisia pappeina. Hän myös selvitti yhdessä Pappisliiton kanssa seurakunnissa ilmenneitä ristiriitoja pappismiesten kieltäytyessä yhteistyöstä pappisnaisten kanssa.

– Alkuun ne menivät kovasti ihon alle, kunnes opin ulkoistamaan asioita. Naisteologioiden puheenjohtajana olin maalitaulu meihin naisiin pappeina kohdistuvalle vihalle, Leena toteaa.

2000-luvun alussa Leena valittiin Naisjärjestöjen Keskusliiton hallitukseen ja mm. sen tasa-arvo-toimikunnan puheenjohtajaksi. Vuonna 2004 hänet valittiin NJKL:n puheenjohtajaksi. Tähän kolmivuotiskauden osui mm. äänioikeuden 100-vuotisjuhlavuosi, mikä työllisti koko kauden ajan. Näihin aikoihin myös Keskusjärjestön asiantuntijarooli vahvistui. NJKL:n edustajana Maanpuolustusopetuksen neuvottelukunnassa hän pystyi vaikuttamaan naisten osallistumiseen maanpuolustuskursseille. Sellaisen hän on itsekä käynyt.

YK-liiton hallituksen jäsenyydestä mukaan myös kansainvälisen yhteistyön. NJKL:n jälkeen liiton kunniajäseneksi kutsuttu Leena siirtyi Vaikuttajaverkosto Woman ry:n puheenjohtajaksi. Tällöin järjestö aloitti mentorointiohjelman, jossa vanhempi kokenut ammattilainen toimi mentorina nuoremmalle aktorille. Näiden vuosien väliin mahtuu vielä lukuisia luottamustoimia mm. Pappisliiton valtuustossa ja hiippakunta- ja kirkkovaltuustossa. Leena on myös toimittanut kirjan *Naispappi!*, jossa kollegat kertovat kokemuksiaan ensimmäisistä vuosiensa pappeina. Nykyisin hän on Suomen Naisyhdistyksen johtokunnan aktiivinen jäsen. Rinnalla kulkijan vaan ei julistajan työ jatkuu edelleen.

Hella Wuolijoki. KUVA: MUSEOVIRASTO

RETKI NISKAVUOREN NAISTEN JÄLJILLE

TEKSTI: PIRKKO KESKINEN

SNL:n Hämeenlinnan yhdistys järjestää maanantaina 4. toukokuuta bussiretken Niskavuorten jäljille Hauholle.

Retken reitti kulkee niska-vuorelaisissa maisemissa ja poikkeaa paikoilla, joilla on kuvattu rakastettuja Niskavuori-elokuvia.

Kirjailija **Hella Wuolijoen** näytelmät kertovat vahvoista ja työteliäistä naisista, heikoista miehistä, rahasta ja vallasta. Niskavuori-näytelmiä valmistui kaikkiaan viisi. Virolaissyntyinen Hella Wuolijoki oli naimisissa hauholaisen Wuolijoen rusthollin pojan Sulo Wuolijoen kanssa.

Niskavuori-näytelmien henkilöiden esikuvia löytyy Wuolijoen kartanosta ja muualtakin Hauholta. Näytelmät kertovat suomalaisten vaiheista 1880-luvulta 1940-luvun puoliväliin. Hella Wuolijoki vieraili miehensä kotitalalla Wuolijoella ja kuuli tarinoita hauholaisesta elämänmenosta, ihmisistä ja eletystä elämästä.

Viisi tuntia kestäväälle retkelle lähdetään Hämeenlinnasta klo 12. Mukaan mahtuu 40 ensiksi ilmoittautunutta. Oppaana toimii Jouni Lehtonen Hämeenlinnan oppaasta. Retken hinta on 50-55 euroa osanottajamäärästä riippuen.

Lisätietoja:
pirkkoanneli.keskinen@gmail.com

Uusia tuulia laivalta Helsingin yhdistyksen toimintaan 2026

TEKSTI JA KUVA: PIRJO JULIN

Lähes neljäkymmentä Helsingin yhdistyksen jäsentä osallistui Ideariihien Tallinnan laivalla 12.11.2025. Matkan aikana pohdittiin uusia toimintamuotoja yhdistykselle sekä pienryhmissä että koko joukolla.

Työskentely alkoi **Nappu Rouhaisen** johdatusella päivän aiheisiin ja osallistujien tutustumisella toisiinsa. Mukana oli aktiivijäsenten lisäksi monia uusia jäseniä, joilla oman taustansa ja elämäkokemuksensa myötä oli paljon annettavaa kauemman jäsenenä olleille.

Helsingin yhdistys järjestää kevätkaudella 3-4 jäseniltaa, samoin syyskaudella. Jäseniltojen teemat ovat vaihdelleet kausittain, ja ne ovat olleet pääasiassa Jäseniltatoumikan valitsemia. Tavoitteena on, että teemat vastaisivat jatkossa paremmin toimintasuunnitelman painopistealueita. Ideariihessä löydettiin runsaasti uusia aiheita tämän toimintavuoden tilaisuuksiin.

Suomi on vuosien saatossa muuttanut palveluyhteiskunnaksi ja samalla kansainvälistynyt. Maassa asuu pysyvästi tai tilapäisesti eri kansallisuksia, joiden joukossa harvoin kohdattuja maahanmuuttajajansia. Yhdistyksellä on ollut tähän mennessä vain yksittäisiä kontakteja maahanmuuttajiin. Toiveena esitettiin, että jäseniltateemoissa kiinnitettäisiin huomiota maahanmuuttajajansien vastavuoroiseen kohtaamiseen.

Maailmantalouden tämänhetkinen epävakaus sai osallistujat kaipaamaan lisätietoa talousasioista talousymmärryksen lisäämiseksi. Taloustaidosta toivottiin asiantuntijapuheenvuoroja jäsentapahtu-

Ideariihimatkaan osallistui runsas joukko Helsingin yhdistyksen jäseniä.

miin, esimerkiksi vuosikokouksiin tai vastaaviin. Epävarmoina aikoina korostuvat myös turvallisuuskysymykset. Arjen hallinta ja väestönsuojelu puhuttivat. Siitä syntyi ajatus yhteistyöstä Maanpuolustusnaisten kanssa. Turvallisuusteemaa voisi laajentaa "naisrauhaan" tutustumalla UN Women Suomen toimintaan.

Naisliiton keskiössä on tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja naisten aseman edistäminen yhteiskunnassa. Helsingin yhdistyksessä on toiminut vuodesta 2018 Feministinen keskustelupiiri, jossa jäsenet ovat nostaneet esiin itseään askarruttavia tai muutoin kiinnostavia yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon tai näiden puutteeseen liittyviä ilmiöitä ja kysymyksiä. Viime vuonna keskustelupiiri oli tauolla. Sen toivottiin käynnistyvän jälleen 2026.

Yhdistys tarjoaa jäsenilleen monipuolista asiantietoa. Aihealueita toivottiin laajennettavaksi omaan hyvinvointiin, terveydestä huolehtimiseen sekä yhteisöllisyyteen Naistenkartanon kanssa aloitetussa yhteistyössä.

Monipuolinen kulttuuritarjonta teatterikäynteineen, opastettuine taidenäyttely- ja museokäynteineen

on tuonut iloa jäsenten arkeen. Sen lisäksi yhdistys on järjestänyt kevät- ja/tai syysretken kiinnostavaan kulttuurikohteeseen. Osallistuvat innostuivat ehdottamaan runsain määrin retkikohteita, joista jokin toteutuu jo tänä vuonna.

Ulospäin suuntautuvaa toimintaa on toteutettu vuosikausia vapaaehtoisvoimin Suomen Kukkasarhastossa. Ideariihessä pohdittiin tämän lisäksi laulutuokioiden/yhteislaulutilaisuuksien järjestämistä seniorikeskuksissa. Mietinnässä oli myös keskustelupiirien järjestäminen eri-ikäisille. Naisliiton tunnettuutta haluttiin lisätä kouluvierailuilla.

Ideariihen keskustelut kirjoittivat tutustumaan tai yhteistyön aloittamiseen muiden toimijoiden kanssa. Tahoina mainittiin mm. SPR, Anarkistimartat/Martat, Kalevalaiset naiset, Naistenpankki, Keksijänaiset, Aktivistimurmot ja Naisasialiitto Unioni.

Aktiivinen työrupeama tuotti runsaasti aineksia toimintaan.

Osallistujien oli aika asettautua yhteiskuvaan. Laivan saavuttua Tallinaan nopeimmat ehditvät käydä maissa ja palata nauttimaan yhteisestä päivällisestä.

Jyväskylän osaston kevätkausi 2026 – kulttuuria, kohtaamisia ja yhdessäoloa

TEKSTI: TUULA RIIPINEN

Suomalaisen Naisliiton Jyväskylän osasto on lähtenyt kevätkauteen 2026 innostuneena ja avoimin mielin. Edessä on monipuolinen ohjelmakokonaisuus, joka kutsuu jäseniä kulttuurin, keskustelun ja yhteisöllisten kokemusten pariin. Kevään ja alkukesän toiminnassa yhdistyvät perinteet, ajankohtaiset teemat ja lämmin yhdessä tekemisen henki.

Kevätkausi käynnistyi 21. helmikuuta yhteisellä teatterivierailulla Jyväskylän kaupunginteatteriin. Ohjelmassa on elämäniloinen ja vauhdikas näytelmä *Lou Salomé*, joka kertoo filosofi ja psykoanalytikko Lou Andreas-Salomésta – rohkeasta ajattelijasta ja aikansa rajoja rikkoenesta naisesta. Näytelmä tarjosi elämyksiä ja avasi kiinnostavalla tavalla keskustelua naisen asemasta, itsenäisyydestä ja luovuudesta.

Maaliskuussa juhlistamme Minnan päivää (19.3.) kukittamalla Minna Canthin patsaan Kirkkopuistossa. Paul Koskisen veistämä Nuori Minna

Canth -patsas on kunnostettu ja siirretty takaisin alkuperäiselle paikalleen, mikä tekee hetkestä erityisen merkityksellisen. Kukatustilaisuuden jälkeen kokoonnumme kahvitilaisuuteen Vanhaan Pappilaan, jossa vieraaksemme saapuu Jyväskylän kaupunginteatterin johtaja Mariette Kunnas.

Toukokuussa syvennymme edelleen Minnan perintöön osallistumalla Jyväskylän kulttuuriluotsien järjestämälle *Minnan jalanjäljet* -kiertokävelylle. Kävelyn aikana tutustumme Minna Canthin elämään ja hänen aikaansa Jyväskylässä – kaupunkikuvassa ja tarinoissa, jotka puhuttelevat myös nykypäivän naisia.

Kesää kohti siirryttäessä tarjoamme heinäkuussa mahdollisuuden osallistua Pohjolan Matkan järjestämälle retkelle Savonlinnan oopperajuhlille. Valittavana on kaksi klassikko-oopperaa: Puccinin *Madama Butterfly* tai Mozartin *Figaro*

ron häät. Matka tarjoaa tilaisuuden yhdistää korkeatasoinen taide, historiallinen miljöö ja yhteinen kulttuurielämys.

Kevään ja kesän aikana jäsenemme osallistuvat aktiivisesti myös Suomalaisen Naisliiton valtakunnallisiin tapahtumiin, joko yksilöinä tai pienryhmissä. Yhteys liiton laajempaan toimintaan vahvistaa osastomme näkyvyyttä ja tuo uusia näkökulmia myös paikalliseen työhön.

Nopeasti muuttuvassa maailmassa Suomalaisen Naisliiton tehtävä on entistäkin ajankohtaisempi. Jyväskylän osastossa haluamme seurata aikaamme, uudistua ja kutsua mukaan uusia jäseniä. Samalla pidämme erityistä huolta siitä, että myös ikääntyvien naisten ääni kuuluu kaupungissamme ja sen palveluissa. Kevätkausi 2026 rakentuu kohtaamisista, kulttuurista ja yhteisestä uskosta siihen, että yhdessä voimme vaikuttaa – valoisasti ja määrätietoisesti.

Elämäkertakirjoittamisen lyhytkurssi Hämeenlinnassa NAISTEN ÄÄNI – SINUN ÄÄNESI

TEKSTI: TUULA SALIN

*Kirjoittaja lukee itseään
kirjoitusprosessissa,
mutta tekemiseen liittyy
myös toive, että
teksti tavoittaisi jonkun.*

HILJA MÖRSÄRI

Suomalaisen Naisliiton Hämeenlinnan yhdistys ja Kanta-Hämeen Kirjoittajayhdistys Vana ry ehdotti

vat minulle syksyllä 2025 yhteistyötä naisten elämäkertakirjoittamisen merkeissä. Aikanaan sain hyviä kokemuksia yhteistyöstä Vanajaveden Opiston kanssa, jossa järjestettiin useampikin kurssi naisten muistelusten keräämiseksi. Innostuin ideasta välittömästi.

Rautainen ammattilainen **Aino Krohn** laati viehättävän mainok-

sen, jota levitimme joukolla omien verkostojemme kautta, yhdistysten omissa tiedotteissa, kirjaston ja lähikauppojen ilmoitustauluilla. Kurssimainos huomattiin, ilmoittautumisia alkoi tulla. Kiinnostusta elämäkertakirjoittamiseen selvästikin on.

Lokakuuisena iltana kokoonnuttiin ensitapaamiseen Hämeenlinnan pääkirjaston ryhmätyötilaan.

Esittäytymiskierroksella selvisi, että kirjoittamishistorialtaan hyvinkin heterogeenistä ryhmää yhdisti selkeä tavoite. Jokainen halusi sanoittaa ja tallentaa elämäkokemuksia, joko omaansa tai tärkeänä pitämänsä suvun naisen, ystävän, työtoverin.

Ohjaajana tavoitteenani oli rohkaista jokaista kirjoittamaan ja poistaa turhia ennakkoluuloja oman osaamisen suhteen. Illan aluksi tehtiin nopeita kirjoitusharjoituksia, ja tekstiähän lähti syntymään. Käytin materiaalina kirjallisuutta, runoja, aforismeja, proosakatkelmia. Niiden avulla houkuttelin hereille muistoja, pohdiskelua, sanallista notkeutta, näkökulmia elettyyn elämään.

Kotitehtävät olivat tärkeitä. Pyysin esimerkiksi kaivamaan esille vanhan valokuvan ja eläytymään kohdehenkilöön, tunnelmaan, elämäntilanteeseen. Nuo kirjoitukset luettiin sitten seuraavalla viikolla. Tärkeä osa illan kulkua olivat aina lukukierrokset. Jakaminen, toisten tekstien kuuntelu ja saatu palaute ovat kirjoituskurssin tärkeää antia. Siinä osallistuja kokee samaistumista, hän tunnistaa, oivaltaa ja rohkaistuu kuin huomaamatta.

Kurssin aikana tutustuttiin erilaisiin tapoihin rakentaa pieneniselämäkertä. Selailtiin myös esimerkinomaisesti muutamia muistelmateoksia ja niiden rakennetta. Naisten Ääni -sivusto esiteltiin ja annettiin ohjeita palautteen saamiseen ja oman kirjoituksen lähettämiseen.

Viimeisellä kerralla mukana oli myös kokemusasiantuntija eli Maija Kauppinen, joka on laatinut lukemattomia pieneniselämäkertoja

Aino Krohnin laatima kurssimainos

Naisten Ääneen. Hänelle kurssilaiset olivat ennalta miettineet omaan kirjoittamiseen liittyviä kysymyksiä.

Palaute kurssista oli positiivinen. Yhdessä tekeminen ja osallistuminen sitouttavat aina. Kun on aika ja paikka, tekstiä alkaa kummasti syntyä. Toki haasteitakin matkan varrella oli. Flunssakausi haattasi ajoittain osallistumisia.

Kurssilaisten erilaisten kirjoittajataustojen huomioiminen ja kaikkien pitäminen kyydissä mukana ovat aina ohjaajan haasteena. Iltoja leimasi kuitenkin selkeästi yhteinen tavoite, halu ja into kirjoittaa sekä hieno yhteishenki ja rento tunnelma. Rakentavaa ja rohkaisevaa palautetta annettiin ja saatiin. Kun väläytin mahdollisuutta kokoontua vielä kerran kevään kuluessa kertomaan ja kuulemaan kirjoittamisen edistymisestä, ehdotus otettiin innokkaasti vastaan.

Kirjoittaminen on paljolti yksinäistä puuhaa. Jokin kanava vuorovaikutukseen ja palautteen saamiseen on harrastajakirjoittajalle tärkeää. Naisten ääni – Sinun Äänesi –kurssin tapainen aktivointi on mitä mainioin mahdollisuus Naisliitonkin jäsenyhdistyksille oman väen aktivoimiseen.

VAASAN SUOMALAINEN NAISKLUBI

Virkistäviä jäsentapaamisia ja aktiivista vapaaehtoistyötä

TEKSTI: KIRSI SAND · KUVA: MARJUT BERGLUND

Kevätkausi Vaasan Suomalaisessa Naisklubissa on käynnistynyt viireä.

Jo viime vuonna käynnistettyä strategia työtä jatketaan. Säännölliset jäsentapaamiset tarjoavat

jäsenille antoisaa ohjelmaa ja yhdesäoloa. Toiminnastaan ovat käyneet kertomassa mm. Vaasan seudun Kuuloyhdistys ja SPR:n Vaasan suomalainen osasto. Vastikään vieraana oli Vaasan Ruoka-apu ry:n edustaja

kertomassa ruoka-avun kasvaneesta tarpeesta niin Vaasassa kuin kaikkialla Suomessa. Keväällä on luvassa tutustuminen Vaasassa sijaitsevaan Dermosil Shopiin ja kevätretki Vaasan Pilvilammelle.

OULUN OSASTO

Valoa, ei väkivaltaa

Oranssit päivät -kampanjan tapahtuma Oulussa

TEKSTI: PIRKKO PIETILÄINEN
KUVA: KIRSTI OJALA

25.11. 2025 vietettiin Oulussa Valoa, ei väkivaltaa -tapahtumaa. Kampanjassa puolustetaan naisten ihmisoikeuksia, ruumiillista koskemattomuutta ja oikeutta väkivallattomaan elämään.

Suomen kansallinen väkivaltaobservatorio kokoaa kansalaisjärjestöjä, tutkijoita ja yksityishenkilöitä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan. Väkivaltaobservatorio on European Women's Lobby (EWL) -organisaation osa. Väkivaltaobservatoriota koordinoi Naisjärjestö Yhteistyössä NYTKIS ry.

Oulun tilaisuus pidettiin kaupungintalon valtuustosalissa.

Naisklubin työ ikäihmisten hyväksi jatkuu edelleen. Kahdesti kuussa klubin vapaaehtoisryhmä käy kahdessa kaupungin palvelukodissa, Ruukinkartanossa ja Krannilassa, järjestämässä vanhuksille virkistävää ohjelmaa ja ulkoilemassa heidän kanssaan. Klubi on lahjoittanut palvelukoteihin mm. rytmisoittimia sekä klubilaisten kerhoillassaan valmista muistelukortteja ja Muistojen matkalaukun, jonka sisältämiä vanhoja esineitä voi käyttää keskusteluissa muistojen virittäjinä.

Vaasan Suomalainen Naisklubi tarjoaa As. Oy Vaasan Liesitalosta sekä As. Oy Vaasan Purresta omistamia huoneistoja kohtuuhintaisina vuokra-asuntoina ikääntyneille naisille ja muille erityisen asunnon

tarpeessa oleville. Asunnon tarvitsijoiden kartoittamisessa on aktivoitu viime aikoina yhteistyötä mm. seurakunnan diakoniatyön kanssa. Klubi

TORNION YHDISTYS

Naisliiton Tornion yhdistyksen kevään 2026 ohjelmaa

TEKSTI: KAISA LAURI

NAISTEN ÄÄNI -KIRJOITAJAKURSSI

Naisten ääni -kirjoittajakurssilla luodaan pieneniselämäkertoja tornionjokilaaksolaisista naisista. Kurssin toteuttaa Suomalaisen Naisliiton Tornion yhdistys yhteistyössä Tornion kaupunginkirjaston kanssa helmi – huhtikuun 2026 aikana. Sen vetäjänä toimii kirjailija, dramaturgi ja teatteriohjaaja **Tuula Väisänen**. Kurssille oli ennakkoilmoittautuminen, ja paikka 10 osallistujalle. Se täyttyi hetkessä.

Lyhytkurssilla opimme, kuinka lähteä liikkeelle pieneniselämäkerran kirjoittamisessa: mistä ja miten tietoa haetaan, kuinka mielikuvat herätetään eloon ja muovataan tarinaksi, sekä miten nostetaan esiin henkilön kiinnostavimmat piirteet niin, että teksti on mahdollisimman hänen näköisensä.

Kurssilla luetaan tekstejä yhdessä, jolloin kurssinvetäjän lisäksi saa arvokasta vertaispalautetta muilta osallistujilta. Lisäksi kurssiin sisäl-

tyy henkilökohtaisia palautetunteja ohjaajalta.

Torniossa järjestetään elokuussa Valtakunnalliset **Kotiseutupäivät**, johon kerätään kirjoituskilpailuna tekstejä kotiseudusta. Tämä kurssi antaa myös hyvän sysäyksen osallistua tähän kilpailuun.

”YSTÄVYYS ON YHDESSÄ
KULJETTUA MATKAA...”

Ystävänpäivänä la 14.2.2026 kutsumme Naisliiton Tornion yhdistyksen jäseniä sekä Ruotsinsuomalaisten Keskusliiton Naisten Foorumi Haaparannan ja Meri-Lapin Setan

Naisklubin aktiivinen joukko vierailulla Ruukinkartanon palvelutalossa Kuvassa vas. Pirjo-Liisa Saloranta, Tuula Kamila, Marjatta Saikkonen, Tarja Mäkelä, Marjut Niemi, Tiina Mäki ja Annele Sillanpää. Kameran takana ryhmän vetäjä Marjut Berglund.

järjestää asukkaille säännöllisesti Ystäväpiirin tapaamisia kahvitarjoiluineen ja ohjelmineen ja pyrkii tukemaan arjen asioissa.

jäseniä kakkukahveille Cafe Aineelle, Aineen taidemuseoon yhteistyökuvioitamme virittelemään.

Lukupiiri aloitti kevätkauden torstaina 19.2.2026 Aineen taidemuseon kahviossa. Kirjana oli Inga Maggan *Puolikas* (Like 2024). Koskettava perhetarina sotienjälkeisen Saamenmaan lapsista, nykypäivän kaupunkisaamelaisuudesta ja omista juurista. Kevään 2026 aikana tutustumme ja keskustelemme myös seuraavista teoksista: maaliskuussa Pauliina Vanhatalon *Diiva sohvalani*; huhtikuussa Mikael Niemen *Silkkiin kääritty kivi* ja toukokuussa Minna Rytisalon *Sylvia*.

Naisliittolaisia kokoontuneena Naistenpäivän marssille Oulussa. KUVA: PIRKKO PIETILÄINEN

KUVATERVEHDYS NAISTEN PÄIVÄN MARSSILTA 8.3.2026 HELSINGISTÄ JA OULUSTA

Naistenpäivän marssi 8.3.2026 kokosi ennätyselliset 20 000 ihmistä marssille Helsingin keskustaan. Myös Euroopan 2026 kulttuuripääkaupungissa Oulussa marssittiin. Suomalainen Naisliitto oli mukana marssilla, jäseniä oli saapunut Helsingin ja lähikaupunkien lisäksi aina Tornioista saakka.

**Iskulauseet kaikuivat: Mitä me halutaan? – Tasa-arvoa kaikille!
Rakkaudella ja raivolla kaikkien naisten puolella!**

Naisliittolaisia koolla Rautatienorilla Naistenpäivän marssin alkua odotellen. KUVA: KIRSI SAND

Tuhansien naisten kulkue liikkeellä kohti Mannerheimintietä. KUVA: KIRSI SAND

MIKÄ NAISMUSEO – EIHÄN MIEHILLÄKÄÄN OLE MUSEOTA!

”There has to be a women’s museum in every country of this world.” vaatii vuoden 2003 Nobelin rauhanpalkinnon saaja Shirin Ebadi, Kansainvälisen Naismuseoliiton kummi. Vuonna 2023 maailmassa oli 79 fyysistä, 23 virtuaali- ja 38 työn alla olevaa tai pop-up-tyyliin toimivaa naismuseota.

Yksikään niistä ei ole Suomessa.

Suomalainen Naisliitto lähti selvittämään, onko tasa-arvon mallimaassa, Suomessa, kysyntää naisten tekemän tekemän työn näkyväksi tekemiselle. Sille, miten naiset ja tytöt ovat olleet historian saatossa rakentamassa nykyistä hyvinvointivaltiota.

Tule kuulemaan eri osapuolten näkemyksiä naismuseosta. Järjestämme asiasta seminaarin Helsingissä Metsätalolla (Unioninkatu 40) perjantaina **24.4.2026 klo 13-16**.

Seminaarissa kuullaan museoalan ammattilaisten näkemyksiä. Kehittämisohtaja **Pirjo Hamari** Museovirastosta avaa käsitettä *Mikä on museo?* ja museopäällikkö **Kalle Rantala**, Tahto-museosta kertoo *Naisista urheilumuseossa*.

Sanoin ja kuvin avataan esikoululaisten kokemuksia museosta. Lisäksi **Terhi Nyyssönen** ja **Petra Tarkiainen**, Museoleidit johdattelevat museon merkitykseen kävijälle.

Näyttelijä **Katariina Havukainen** valottaa, miten paljon julkisuutta saanut Jumppatyöt -esitys liittyy yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen.

Seminaarin lopuksi haastamme kaikki naisjärjestöt ja muut tahot viemään eteenpäin kanssamme seuraavia askeleita naismuseo-idean konkretisoinniseksi.

TERVETULOA MUKAAN!

Suomalainen
Naisliitto

Suomalainen Naisliitto ry:n,
Finska Kvinnoförbundet rf:n

KEVÄTKOKOUS

pidetään lauantaina **25.4.2026**
alkaen kello 10.00 Helsingissä,
osoitteessa Hotelli Helka,
Pohjoinen Rautatiekatu 23.

Kevätkokouksessa käsitellään Suomalaisen Naisliiton vuoden 2025 vuosikertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto sekä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta, Minna Canth - rahaston ja Maikki Fribergin rahaston tuloksen käsittelystä ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille. Kokouksessa esitellään Opetusneuvos Hilja Vilkeään Stipendisäätiö sr:n vuoden 2025 toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajien kertomus sekä päätetään Stipendisäätiön hallitusvalinnoista.